

Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

Deres ref.: 15/3823
Vår ref.: 2014/4851 310 CHJ
Vår dato: 04.01.2017

Kommunereformen i Østfold - Fylkesmannens tilleggstilråding

Fylkesmannen i Østfold har i sin oversendelse til Kommunal- og moderniseringsdepartementet 29. september 2016 oppsummert prosessen med kommunereformen i fylket, og gitt sin tilråding til framtidig kommunestruktur.

Tilrådingen hadde to hovedperspektiver;

- Kommunesammenslåinger med virkningstidspunkt 1. januar 2020.
- Kommunesammenslåinger på sikt.

I Kommunal- og moderniseringsdepartementets brev til fylkesmennene 1. juli 2016 fremgår det at Fylkesmannen skal ettersende en vurdering av eventuelle vedtak som gjøres i løpet av høsten. I det følgende gis det en oppsummering av prosessen i tiden etter tilrådingen, samt en vurdering av de nye vedtakene.

Proessen etter Fylkesmannens tilråding

Fylkesmannens tilråding ble presentert for kommunene i Ørje 29. september 2016. Basert på de kommunale vedtakene og tilrådingen oppfordret fylkesmannen kommunene til å benytte høsten til å vurdere sammenslåingsmulighetene på nytt. Det ble gitt en særskilt oppfordring til de østlige kommunene i Indre Østfold: Eidsberg, Trøgstad og Marker.

Etter at Fylkesmannens tilråding ble presentert har ny aktivitet knyttet til kommunestruktur primært foregått i Indre Østfold.

Indre Østfold

Eidsberg hadde opprinnelig gjort vedtak om en østkommune bestående av Eidsberg, Rakkestad, Trøgstad og Marker. Etter fylkesmannens oppfordring ble det tatt kontakt med Trøgstad og Marker for å sonde mulighetene på nytt. Henvendelsen ble behandlet uformelt i respektive kommuner, med muntlig tilbakemelding om at de ikke ønsket å ta opp drøftingene om etablering av en mulig «østkommune» i Indre Østfold.

Med bakgrunn i Fylkesmannens tilråding og avklaringene fra Marker og Trøgstad kommuner, ba kommunestyret i Eidsberg 3. november rådmannen om å få forelagt sak til politisk behandling i desember hvor de gjestående mulighetene ble belyst.

Den 1. desember 2016 vedtok formannskapet i Eidsberg at kommunen primært ønsker å inngå som en del av en stor samlet Indre-Østfold-kommune. Om dette ikke etableres ønsker

Eidsberg at det etableres en ny kommune bestående av Eidsberg, Askim, Spydeberg og Hobøl kommuner, med virkning fra 1. januar 2020. Den 8. desember vedtok kommunestyret formannskapetets innstilling med 24 mot 11 stemmer.

I Spydeberg kom spørsmål om kommunestruktur opp i forbindelse med budsjettbehandlingen. Det ble etterspurt nærmere opplysninger om økonomiske konsekvenser, og konsekvenser for ansatte og lokale arbeidsplasser av at nabokommunene slås sammen. I påfølgende saksutredning, som gikk til kommunestyret 1. desember, beskrev rådmannen redusert inntektsgrunnlag, problematiserte manglende medvirkning for de ansatte og pekte på at flere samarbeidstiltak blir berørt av Askim og Hobøl sine forberedelser med å bygge ny felles kommune.

Spydeberg kommune gjorde følgende vedtak¹ i saken:

«Etter at Askim og Hobøl kommuner har vedtatt å søke om sammenslåing med virkning fra 1. januar 2020, har situasjonen for Spydeberg endret seg. Fylkesmannen har innstilt ovenfor departementet at Spydeberg slås sammen med ovennevnte kommuner. På bakgrunn av dette fremmes følgende forslag til behandling i kommunestyret:

- 1. Spydeberg kommune vil søke om videre samarbeidsformer (kommunesammenslåing) med Askim og Hobøl fram mot 2020.*
- 2. Spydeberg ønsker tilslutning til interim nemnda og søker om økonomiske midler for 2017.*
- 3. Forutsetningen fra 22-06 er blitt vesentlig endret. Spørsmål om sammenslåing fremmes for rådgivende folkeavstemming høsten 2017. Innlemmes Spydeberg i den nye kommunen våren 2017, faller dette ut.»*

Med bakgrunn i disse vedtakene² sendte Fylkesmannen i Østfold 6. desember 2016 en henvendelse til kommunene i Indre Østfold: Hobøl, Spydeberg, Askim, Eidsberg, Trøgstad, Marker og Skiptvet. Fylkesmannen ønsket tilbakemelding på om kommunene, i lys av endringene etter juni 2016, ønsket å bli en del av én samlet kommune i Indre Østfold. Videre ba Fylkesmannen om tilbakemelding på hvordan kommunene stilte seg til en eventuell etablering av en kommune der Hobøl, Spydeberg, Askim og Eidsberg inngår. Det ble også invitert til og avholdt et felles møte 14. desember 2016 for å drøfte status. Alle de nevnte kommunene, ved ordfører³ og rådmann, samt ordfører i Rakkestad kommune, deltok på møtet.

Alle kommunene sørget for politisk behandling (eller forankring) før de gav tilbakemelding på Fylkesmannens henvendelse. Tilbakemeldingene viser at ingen av kommunene, med unntak av Eidsberg, ønsker én felles kommune i Indre Østfold med virkning fra 1. januar 2020.

Tilbakemeldingen fra Hobøl og Askim kommuner, viser at de ikke ønsker å framforhandle en løsning hvor også Eidsberg kommune inngår. Spydeberg kommune viser til sitt kommunestyrevedtak 1. desember 2016 som kun omfatter Askim og Hobøl.

Trøgstad, Marker og Skiptvet kommuner opprettholder i hovedsak sine tidligere vedtak om at de ønsker å fortsette som egne kommuner.

¹ Vedtaket ble oversendt Kommunal- og moderniseringsdepartementet i brev 5. desember 2016.

² Formannskapsvedtak i Eidsberg 1. desember og kommunestyrevedtak i Spydeberg 1. desember.

³ Hobøl kommune var representert politisk ved varaordfører.

Fylket forøvrig

Fylkesmannen er kjent med at Halden kommunes ordfører tok uformell kontakt med Aremark kommunes ordfører rett i etterkant av møtet i Ørje der tilrådingen ble presentert for kommunene. Dette har imidlertid ikke medført noen endrede kommunale vedtak. Det er heller ikke fattet vedtak i andre kommuner i fylket som endrer forholdene fra Fylkesmannens tilråding 29. september 2016.

Vurdering

På grunnlag av høstens prosess omfatter Fylkesmannens tilleggstilråding de kommuner som er berørt av vedtakene som er gjort i Eidsberg og Spydeberg kommuner.

Eidsberg kommune er alene blant de berørte kommunene om å ønske en samlet kommune i Indre Østfold. Trøgstad kommune har opprinnelig oppfordret Fylkesmannen til å tenke helhetlig på regionen og har advart mot en todeling av Indre Østfold. En prøvevotering i Trøgstad kommunestyre viste at Marker og Eidsberg (altså en «østkommune») nå er foretrukket retning ved en eventuell sammenslåing.

Dersom Fylkesmannen skulle tilrå en samlet kommune i Indre Østfold nå, vil det innebære et omfattende unntak fra frivillighetsprinsippet overfor de andre kommunene. Vår vurdering er derfor at det ikke er politisk grunnlag for en samlet kommune i Indre Østfold med virkning fra 1. januar 2020.

Eidsberg kommune er også alene om å foreslå en kommune der Hobøl, Spydeberg, Askim og Eidsberg inngår. Hobøl og Askim er mot dette. Spydeberg viser til at deres vedtak kun omfatter Hobøl og Askim, og har ikke tatt til stilling til Eidsberg sin deltakelse i en slik kommunesammenslutning. Flertallet i Marker kommunestyre gir ikke støtte til en sammenslåing av de fire kommunene.

Eidsberg kommune står på ny i en situasjon hvor kommunens vedtak om sammenslåing ikke sammenfaller med vedtak i omkringliggende kommuner. Fylkesmannen har tidligere lagt til grunn at Eidsberg har en kommunestørrelse som er i underkant av det som anses som nødvendig for å oppfylle reformens målsettinger. Fylkesmannen kan imidlertid ikke se at det er politisk grunnlag for å innlemme Eidsberg i en felles kommune med Askim, Spydeberg og Hobøl. Med utgangspunkt i føringene om frivillighet, finner ikke Fylkesmannen grunnlag for å tilrå unntak fra dette prinsippet her.

Spydeberg har gjort vedtak om å «søke om videre samarbeidsformer (kommunesammenslåing) med Askim og Hobøl fram mot 2020». Det har vært ulik forståelse av vedtaket. Vedtaket innebærer å gå inn i interimnemnda med Askim og Hobøl, og av hensyn til de to andre kommunene ser Fylkesmannen det som en forutsetning at kommunen er klar i sitt vedtak.

I møtet 14. desember gjorde fylkesmannen rede for at han tolket vedtaket i Spydeberg kommune som frivillig sammenslåing. Dersom det ikke var å forstå slik, ble ordfører bedt om skriftlig tilbakemelding om dette. Svarbrev fra Spydeberg kommune har verken bekreftet eller avkreftet dette. Vår vurdering er derfor at vedtaket i Spydeberg anses som en beslutning om frivillig sammenslåing med Hobøl og Askim med virkning fra 1. januar 2020.

Konklusjon

Den 29. september 2016 ga Fylkesmannen følgende tilråding om sammenslåing av kommuner gjennom Stortingets behandling av kommunereformen våren 2017, og med virkningstidspunkt 1. januar 2020:

- Moss og Rygge kommuner
- Askim, Hobøl og Spydeberg kommuner
- Rømskog og Aurskog-Høland (Akershus) kommuner

Tilrådingen innebar at det blir gjort et unntak fra frivillighetsprinsippet for Spydeberg kommune, som pr. september 2016 hadde vedtatt å bestå som egen kommune.

Fylkesmannens tilråding innebar også en anbefaling på sikt, om sammenslåing av fylkets 18 kommuner til 5 kommuner:

- Moss, Rygge, Våler og eventuelt Råde
- Fredrikstad, Hvaler og eventuelt Råde
- Rakkestad og Sarpsborg
- Askim, Eidsberg, Hobøl, Marker, Skiptvet, Spydeberg og Trøgstad
- Aremark og Halden
- Rømskog slås sammen med Aurskog-Høland og legges til Akershus

Fylkesmannen opprettholder sin tilråding også etter høstens møter og vedtak.

Den eneste endringen etter høstens reformprosess er at Spydeberg kommune frivillig vil slå seg sammen med Hobøl og Askim kommuner. Det er etter Fylkesmannens syn derfor ikke lenger nødvendig å gjøre unntak fra frivillighetsprinsippet. Sammenslåing av Spydeberg, Hobøl og Askim er i tråd med Fylkesmannens opprinnelige tilråding.

Etter Fylkesmannens vurdering gir vedtaket i Eidsberg kommune alene verken grunnlag for ytterligere sammenslåinger i Indre Østfold nå, eller endring av tidsforløpet for sammenslåing av hele Indre Østfold.

Med hilsen

Trond Rønningen
fylkesmann

Espen Pålsrud
direktør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Saksbehandlere: Åsmund Kobbevik og Carl Henrik Jensen

Vedlegg:

1. Fylkesmannen i Østfolds brev og e-post 6. desember 2016
2. Kommunenes tilbakemeldinger på Fylkesmannens spørsmål – i følgende rekkefølge: Askim – Eidsberg – Hobøl – Marker – Skiptvet – Spydeberg – Trøgstad

Kopi til:

Kommunene i Østfold	e-post
Østfold fylkeskommune	e-post
KS Akershus og Østfold	e-post

Askim kommune
Eidsberg kommune
Hobøl kommune
Marker kommune
Skiptvet kommune
Spydeberg kommune
Trøgstad kommune

Deres ref.:

Vår ref.: 2014/4851 310 CHJ

Vår dato: 06.12.2016

Ønske om tilbakemelding vedrørende kommunestruktur

Fylkesmannen i Østfold skal innen 31. desember 2016 avgi en tilleggstilråding til tilrådingen som vi avga til Kommunal- og moderniseringsdepartementet 29. september 2016.

Etter at kommunene behandlet spørsmål om kommunestruktur i juni 2016, er det fattet vedtak i Spydeberg kommunestyre om at Spydeberg vil slutte seg til Hobøl og Askim kommune. Formannskapet i Eidsberg kommune har fattet vedtak om at de primært ønsker å bli en del av en stor indre-kommune, subsidiært å slutte seg til de tre kommunene i vest (Hobøl, Spydeberg og Askim).

Spydeberg kommunestyres vedtak av 1. desember 2016, lyder som følger:

Etter at Askim og Hobøl kommuner har vedtatt å søke om sammenslåing med virkning fra 1. januar 2020, har situasjonen for Spydeberg endret seg. Fylkesmannen har innstilt ovenfor departementet at Spydeberg slås sammen med ovennevnte kommuner. På bakgrunn av dette fremmes følgende forslag til behandling i kommunestyret:

1. Spydeberg kommune vil søke om videre samarbeidsformer (kommunesammenslåing) med Askim og Hobøl fram mot 2020.
2. Spydeberg ønsker tilslutning til interim nemnda og søker om økonomiske midler for 2017.
3. Forutsetningen fra 22-06 er blitt vesentlig endret. Spørsmål om sammenslåing fremmes for rådgivende folkeavstemming høsten 2017. Innlemmes Spydeberg i den nye kommunen våren 2017, faller dette ut.

Formannskapet i Eidsberg kommune vedtok 1. desember, med 7 mot 2 stemmer, følgende innstilling til kommunestyret, etter et fellesforslag fra Høyre, Arbeiderpartiet og Venstre:

1. Eidsberg kommunestyre ser behovet for strukturelle endringer i dagens kommuneinndeling og ønsker primært å inngå som en del av en stor samlet Indre Østfold-kommune i tråd med fylkesmannens helhetlige tilråding av 29.09.2016.
2. Etablering av en stor Indre Østfold-kommune vil gi det beste grunnlaget for å skape en sterk og bærekraftig kommune som bedre kan løse kommunenes framtidige oppgaver med god kvalitet for innbyggerne, organisasjoner og næringsliv. En stor Indre Østfold-kommune vil utgjøre et funksjonelt samfunnsutviklingsområde med et felles bolig-, nærings-, utdannings- og arbeidsmarked – samtidig som byenes og tettstedenes styrker og særpreg kan styrkes og utvikles.
3. Om det ikke etableres en stor samlet Indre Østfold-kommune fra 01.01.2020, ønsker Eidsberg kommune at det etableres en ny kommune bestående av dagens kommuner Eidsberg, Askim, Spydeberg og Hobøl med samme virkningstidspunkt. Kommunedannelsen skal baseres på en

stor grad av gjensidig raushet og vilje til å etablere en ny kommune for framtidige generasjoner. Grunnlagsdokumentet for 6K signert av forhandlingsutvalgene 19.04.2016 danner basis for videre arbeid.

Kommunestyret i Eidsberg tar endelig stilling til saken 8. desember 2016.

Et annet element som nå kan aktualisere spørsmålet om kommunestruktur, er virkningene av omleggingen i kommunenes inntektssystem. Disse virkningene har kommunene bedre oversikt over nå enn da de fattet sine vedtak i juni 2016. Fylkesmannen er oppmerksom på at høstens budsjettarbeid kan ha avdekket utfordringer i kommunene, som gjør det naturlig å vurdere tilslutning til større kommuner hvor driftskostnader kan effektiviseres.

I vår tilrådning av 29. september 2016 er vi klare på at en kommune bestående av Askim, Eidsberg, Hobøl, Marker, Skiptvet, Spydeberg og Trøgstad i størst grad vil imøtekomme reformens hovedmål og være det beste alternativet for innbyggerne i Indre Østfold.

På grunnlag av disse nye momentene ber Fylkesmannen i Østfold kommunene i Indre Østfold ta stilling til og gi tilbakemelding på følgende:

1. Ønsker kommunen, i lys av de endrede forutsetningene etter juni 2016, å bli del av en samlet kommune i Indre Østfold, med virkning fra 2020?
2. Hvordan stiller kommunen seg til en eventuell etablering av en kommune der Hobøl, Spydeberg, Askim og Eidsberg inngår?

Det bes om at standpunktene forankres politisk. Tilbakemeldingene vil danne et grunnlag for Fylkesmannens tilleggstilråding. Vi håper derfor at kommunene vil prioritere saken i kommende kommunestyremøter.

Fylkesmannen i Østfold vil invitere kommunene til et felles møte hvor standpunktene i den enkelte kommune presenteres, og hvor det gis rom for å drøfte status.

Møtet holdes onsdag 14. desember kl. 18:00-20:00 i Askim rådhus, bystyresalen.

Avslutningsvis vil vi minne om at de kommuner som Stortinget slår sammen i løpet av 2017 er sikret de økonomiske virkemidlene som ligger i engangsstøtten, reformstøtten og inndelingstilskuddet, med overgangsordningen.

Med hilsen

Trond Rønningen
fylkesmann

Espen Pålstrup
direktør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Likelydende brev er sendt:

Askim, Eidsberg, Hobøl, Marker, Skiptvet, Spydeberg og Trøgstad kommuner

Kopi: Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Fra: Rønningen, Trond
Sendt: 6. desember 2016 13:02
Til: Thor Reidar Hals; Erik Unaas; Petter Schou;
kjersti.nilsen@marker.kommune.no; Myhrvold Ole Andre;
ordfører@hobol.kommune.no; Svein.olav.agnalt@skiptvet.kommune.no;
Hobøl kommune; Askim kommune; Eidsberg kommune; Marker kommune;
postmottak@trogstad.kommune.no; Spydeberg kommune; Skiptvet
kommune; Rambek Synnøve; Tørfoss Tom-Arne; Sjøvold Bjørn;
heidi.vildskog@spydeberg.kommune.no;
betty.hvalsengen@trogstad.kommune.no;
Tove.Skadsheim@marker.kommune.no; Pedersen Per Egil
Kopi: Pålslrud, Espen; Andersen, Kjersti Gram; Jensen, Carl Henrik; Kobbavik,
Åsmund
Emne: Anmodning om møte med de syv kommunene i indre Østfold om
kommunereformen - onsdag 14. desember kl. 18.0 i Askim rådhus
Viktighet: Høy

Att: Ordfører og rådmann i Askim, Eidsberg, Marker, Spydeberg, Hobøl, Trøgstad og Skiptvet

Fylkesmannen i Østfold skal rundt årsskiftet avgi en tilleggstilråding til Kommunal- og regionaldepartementet om kommunestrukturen i Østfold.

I tilleggstilrådingen gis anbefalinger på grunnlag av de endringer som har skjedd i kommunene frem mot nyttår. Virkningene av nytt inntektssystem for kommunene og vedtak fattet av kommunestyrene i Spydeberg og Eidsberg er eksempler på slike endrede forutsetninger.

For å få tilbakemelding fra alle kommunene i indre Østfold om hvordan de vurderer sine vedtak fattet i juni 2016 opp mot disse endrede forutsetningene, ber vi om svar på to konkrete spørsmål. Disse følger av vedlagt brev.

Jeg ønsker å møte alle de 7 kommunene for en samlet gjennomgang og tilbakemelding. Disse tilbakemeldingene vil være viktige elementer inn i Fylkesmannens arbeid med tilleggstilrådingen.

Møte vil bli avholdt **onsdag 14. desember kl. 18.00 - 20.00** i bystyresalen i Askim rådhus. Hver kommune vurderer selv hvem de vil stille med på møtet utover ordfører.

Jeg håper alle har mulighet til å delta på dette møtet!

Vennlig hilsen

Trond Rønningen
fylkesmann
Fylkesmannen i Østfold

Tlf: 69 24 70 75
Mob: 970 14 988
E-post: fmostro@fylkesmannen.no
Nettadresse: www.fylkesmannen.no/ostfold

Svar fra Askim kommune på Fylkesmannens spørsmål i brev datert 06.12.16.

Det vises til Fylkesmannens brev av 06.12.16, hvor Fylkesmannen ønsker besvart 2 spørsmål med bakgrunn i nylige vedtak i Spydeberg og Eidsberg kommunestyre om fremtidig kommunestruktur i Indre Østfold.

Fylkesmannen ber om at spørsmålene forankres politisk i forkant av Fylkesmannens møte med IØ-kommunene i Askim 14.12.16.

Fylkesmannens brev ble oversendt Askim bystyre, med informasjon fra ordfører at saken ville bli lagt fram for bystyret til drøfting i bystyremøtet den 8. desember.

Spørsmål 1: Ønsker kommunen, i lys av de endrede forutsetningene etter juni 2016, å bli del av en samlet kommune i Indre Østfold, med virkning fra 2020?

Askim kommune ønsker ikke å være med på å vurdere en samlet kommune i Indre Østfold. Det var en entydig og samstemt tilbakemelding fra bystyret om at vedtaket som ble fattet den 22. juni i år står fast. I dette vedtaket ønsker Askim primært en sammenslåing mellom Hobøl, Spydeberg og Askim, sekundært med Hobøl og Askim.

Spørsmål 2. Hvordan stiller kommunen seg til en eventuell etablering av en kommune der Hobøl, Spydeberg, Askim og Eidsberg inngår?

Det var ingen i bystyret som stilte seg positive til dette alternativet. Hovedbudskapet er at Askim bystyret står fast på vedtaket som ble fattet den 22. juni 2016.

På vegne av Askim bystyre

Thor Hals
ordfører Askim kommune

Fra: Tone Åsrud Reime[tone.asrud.reime@eidsberg.kommune.no]

Dato: 13.12.2016 08:48:53

Til: *Fmos Postmottak Fylkesmannen i Østfold

Tittel: Kommunereformen - Eidsberg kommune

Fylkesmannen i Østfold

Deres ref.:

Vår ref.:

Dato:

14/3078 - 57 / TOA

13.12.2016

Kommunereformen - Eidsberg kommune

Det vises til skriv datert 06.12.16 vedrørende ønske om tilbakemelding vedrørende kommunestruktur.

Eidsberg kommunestyre behandlet sak om kommunereform i møte 08.12.16, sak 16/122. Særutskrift fra kommunestyrets møte vedligger.

Med hilsen

Tone Åsrud Reime
formannskapssekretær
Politisk sekretariat

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og trenger ikke underskrift.

Vedlegg:

Særutskrift sak 16-122 - Kommunereformen - Saksframlegg med vedtak

Brev til kommunene i Indre Østfold vedr. kommunereformen

Kopi til:

Ordfører Erik M. Unaas

Rådmann Tom-Arne Tørfoss

Mottakere:

Fylkesmannen i Østfold

ArkivReferanse:#7cbf03c826df4d2394b21bbac7c8499f2014003078#ACOS.WEBSAK#

Saksframlegg med vedtak

Kommunereformen

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID
Tom-Arne Tørfoss	FE - 002	14/3078

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
16/25	Partssammensatt utvalg - Administrasjonsutvalget	PS	01.12.2016
16/81	Formannskap	PS	01.12.2016
16/122	Kommunestyret	PS	08.12.2016

Kommunestyrets vedtak med 24 mot 11 stemmer:

1. Eidsberg kommunestyre ser behovet for strukturelle endringer i dagens kommuneinndeling og ønsker primært å inngå som en del av en stor samlet Indre Østfold-kommune i tråd med fylkesmannens helhetlige tilråding av 29.09.2016.
2. Etablering av en stor Indre Østfold-kommune vil det beste grunnlaget for å skape en sterk og bærekraftig kommune som bedre kan løse kommunenes framtidige oppgaver med god kvalitet for innbyggerne, organisasjoner og næringsliv. En stor Indre Østfold-kommune vil utgjøre et funksjonelt samfunnsutviklingsområde med et felles bolig-, nærings-, utdannings- og arbeidsmarked - samtidig som byenes og tettstedenes styrker og særpreg kan styrkes og utvikles.
3. Om det ikke etableres en stor samlet Indre Østfold-kommune fra 01.01.2020, ønsker Eidsberg kommune at det etableres en ny kommune bestående av dagens kommuner Eidsberg, Askim, Spydeberg og Hobøl med samme virkningstidspunkt. Kommunedannelsen skal baseres på en stor grad av raushet og vilje til å etablere en ny kommune for framtidige generasjoner. Grunnlagsdokumentet for 6K signert av forhandlingsutvalgene 19.04.2016 danner basis for videre gjensidig arbeid.

Rådmannens forslag:

Saken legges fram for formannskapet/kommunestyret med slik **innstilling**:

1. Eidsberg kommune ser behovet for strukturelle endringer i dagens kommuneinndeling og ønsker primært å inngå som en del av en stor samlet Indre Østfold-kommune i tråd

med fylkesmannens helhetlige tilrådning av 29.09.2016.

2. Etablering av en stor Indre Østfold-kommune vil gi det beste grunnlaget for å skape en sterk og bærekraftig kommune som bedre kan løse kommunenes framtidige oppgaver med god kvalitet for innbyggerne. En stor Indre Østfold-kommune vil utgjøre et funksjonelt samfunnsutviklingsområde med et felles bolig-, nærings- og arbeidsmarked.
3. Om det ikke etableres en stor samlet Indre Østfold-kommune fra 01.01.2020 ønsker Eidsberg kommune å slås sammen med kommunene Askim, Hobøl og Spydeberg med samme virkningstidspunkt.

Kommunestyrets behandling:

Skriv fra Fylkesmannen i Østfold datert 06.12.16 vedrørende ønske om tilbakemelding vedrørende kommunestruktur, ble ettersendt kommunestyrets medlemmer før behandling og vedligger saken.

Varaordfører Øivind T. Reymert (Krf) fremmet følgende forslag:

1. Eidsberg kommune har i tidligere vedtak ønsket å delta i etablering av en større kommune øst i regionen. I dagens situasjon er det ingen nabokommuner som er klar til å delta i dette. Kommunestyret ønsker derfor å fortsette som egen kommune, men er åpen for at kommunene Trøgstad og Marker på et senere tidspunkt kan bli en del av samme kommune.
2. Mysen har bystatus og er ett av to regionsentre i Indre Østfold, og vi ønsker å fortsette vårt arbeid for å skape vekst i Eidsberg med særlig vekt på byutvikling i Mysen. Vi ser det som viktig at det også øst i regionen er et sterkt sentrum som bl.a. kan være en motor når det gjelder næringsutvikling.

Svein Syversen fremmet følgende tilleggsforslag:

Dersom det gjøres vedtak om at Eidsberg ønsker å slås sammen med kommunene Askim, Hobøl og Spydeberg, skal et eventuelt forhandlingsresultat legges fram for innbyggerne i Eidsberg til rådgivende folkeavstemming.

Votering:

Det ble votert alternativt mellom formannskapets innstilling og Reymerts forslag. Formannskapets innstilling ble vedtatt med 24 mot 11 stemmer (5SP, 2H, Frp, SV, V og Krf). Syversens tilleggsforslag ble forkastet med 27 mot 8 stemmer (5SP, SV, Krf og Frp).

Kommunestyrets vedtak med 24 mot 11 stemmer:

Formannskapets innstilling vedtas.

Formannskapets behandling:

Espen A. Volden (AP) fremmet følgende forslag på vegne av H, V og AP:

1. Eidsberg kommunestyre ser behovet for strukturelle endringer i dagens kommuneinndeling og ønsker primært å inngå som en del av en stor samlet Indre

Østfold-kommune i tråd med fylkesmannens helhetlige tilråding av 29.09.2016.

2. Etablering av en stor Indre Østfold-kommune vil det beste grunnlaget for å skape en sterk og bærekraftig kommune som bedre kan løse kommunenes framtidige oppgaver med god kvalitet for innbyggerne, organisasjoner og næringsliv. En stor Indre Østfold-kommune vil utgjøre et funksjonelt samfunnsutviklingsområde med et felles bolig-, nærings-, utdannings- og arbeidsmarked - samtidig som byenes og tettstedenes styrker og særpreg kan styrkes og utvikles.
3. Om det ikke etableres en stor samlet Indre Østfold-kommune fra 01.01.2020, ønsker Eidsberg kommune at det etableres en ny kommune bestående av dagens kommuner Eidsberg, Askim, Spydeberg og Hobøl med samme virkningstidspunkt. Kommunedannelsen skal baseres på en stor grad av raushet og vilje til å etablere en ny kommune for framtidige generasjoner. Grunnlagsdokumentet for 6K signert av forhandlingsutvalgene 19.04.2016 danner basis for videre gjensidig arbeid.

Per Ingen Bjerknes (SP) fremmet følgende forslag:

1. Eidsberg kommune mener forhandlingene om grunnlagsdokumenter, medvirkningsprosesser, folkeavstemninger og uttalelser fra de ulike kommunene tydelig viser at det verken er ønskelig eller realistisk med sammenslåing til en storkommune i Indre Østfold.
2. Et alternativ med Eidsberg, Askim, Spydeberg og Hobøl har aldri blitt utredet, forhandlet eller lagt frem for innbyggerne, og konsekvensene for bl.a. grendeskolene, Edw. Ruuds Omsorgssenter og byutviklingen er uvis.
3. Eidsberg kommune mener det beste og mest realistiske alternativet er å fortsette som selvstendig kommune.

Varaordfører Øivind T. Reymert (Krf) fremmet følgende forslag:

1. Eidsberg kommune har i tidligere vedtak ønsket å delta i etablering av en større kommune øst i regionen. I dagens situasjon er det ingen nabokommuner som er klar til å delta i dette. Vi ønsker derfor å fortsette som egen kommune, men er åpne for at kommunene Trøgstad og Marker på et senere tidspunkt kan bli en del av samme kommune.
2. Mysen har bystatus og er ett av to regionsentre i Indre Østfold, og vi ønsker å fortsette vårt arbeid for å skape vekst i Eidsberg med særlig vekt på byutvikling i Mysen. Vi ser det som viktig at det også øst i regionen er et sterkt sentrum som bl.a. kan være en motor når det gjelder næringsutvikling.

Votering:

Det ble votert over det enkelte forslag.

Bjerknes' forslag ble gitt 1 stemme (SP).

Reymerts forslag ble gitt 1 stemme (Krf).

Voldens forslag på vegne av H, V og AP ble gitt 7 stemmer (3H, 3AP og V).

Formannskapetets innstilling med 7 mot 2 stemmer:

Voldens forslag på vegne av H, V og AP vedtas.

Saksopplysninger:

Fylkesmannen i Østfold har 29.09.2016 gitt Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) en tilrådning knyttet til hvilke kommuner som bør slås sammen ved Stortingets behandling av kommunereformen våren 2017 (jfr. K-sak 16/103, behandlet i kommunestyret 03.11.2016).

På sikt anbefaler Fylkesmannen at det blir fem kommuner i Østfold hvor Askim, Eidsberg, Hobøl, Marker, Skiptvet, Spydeberg og Trøgstad vil inngå i en stor Indre Østfold-kommune. Om Eidsberg sier Fylkesmannens følgende i si tilrådning av 29.09.2016:

«Kommunestyret og administrasjonen i Eidsberg har gjennom reformprosessen vært tydelige på behovet for og ønsket om kommunesammenslåing. Det finnes imidlertid ingen vedtatte sammenslåingsalternativ som sammenfaller med Eidsberg kommunestyres vedtak.

Dersom vi ser bort fra Rakkestad i en mulig sammenslått østkommune i Indre Østfold, vil de tre øvrige (Eidsberg, Marker og Trøgstad) utgjøre en kommune på 20349 innbyggere. Dette er en kommunestørrelse som i stor grad samsvarer med ekspertutvalgets anbefalinger. De tre kommunene er landbrukskommuner med spredt bosettingsstruktur. De har fellesnevnerne innen infrastruktur, utdanning, næring og turisme. Innbyggerundersøkelsene i de tre kommunene viser stor grad av felles tilhørighet. Kommunene har i dag enkelte samarbeid etter kommunelovens § 27 og 28 som kan innlemmes som virksomheter i kommunen.

Fylkesmannen er derfor positiv til en sammenslåing av kommuner i øst, som et skritt på veien mot en stor kommune i Indre Østfold. På lengre sikt er det imidlertid Fylkesmannens mening at Eidsberg vil dra mest nytte av å gå inn i en samlet kommune i Indre Østfold. En samlet kommune i Indre Østfold vil gi best samsvar mellom geografisk inndeling og funksjonell region, og vil sørge for en avvikling av majoriteten av de interkommunale selskapene.»

Trøgstad og Marker kommuner har i etterkant av fremlegget av fylkesmannens tilrådning av 29.09.2016 avklart at de ikke ønsker å ta opp drøftinger om etablering av en mulig «Østkommune» i Indre Østfold. Med denne kunnskapen fattet kommunestyret 03.11.2016 (K-sak 16/103) følgende vedtak; *

«Fylkesmannens tilrådning, sammen med avklaringene fra Marker og Trøgstad kommuner, gir nye forutsetninger for Eidsberg i kommunereformsaken. Kommunestyret ber derfor om

Gjenstående muligheter for Eidsberg kommune

I praksis er det nå to gjenstående muligheter for Eidsberg kommune:

A. Eidsberg kommune fortsetter som selvstendig kommune

B. Eidsberg kommune ønsker å etablere en ny kommune sammen med Hobøl, Spydeberg og Askim med virkning fra 01.01.2020 som en mellomløsning fram mot etableringen av en stor samlet Indre Østfold-kommune på sikt.

A – Eidsberg kommune fortsetter som selvstendig kommune

Hvorvidt Eidsberg kommune bør fortsette som selvstendig kommune, vil påvirkes sterkt av hvordan den fremtidige kommunestrukturen vil bli. Blir det beskjedne endringer i kommunestrukturen, i de oppgaver som legges til kommunene og i de økonomiske rammebetingelsene, vil Eidsberg kunne ha mulighet til å håndtere de fleste ordinære oppgaver som kommunen er tillagt. Det vil imidlertid være tiltagende utfordringer med å kunne levere tjenester til personer med sammensatte og komplekse behov hvor tilgangen på fagkompetanse er beskjeden og konkurransen om den tilsvarende stor. Større fagmiljøer vil kunne velge mellom flere alternative tjenesteløsninger og samlet utnytte ressursene på en kvalitativt bedre måte. Videre møter kommunene stadig mer krevende oppgaver som myndighetsutøver som stiller krav til spisskompetanse innen flere fagområder.

De økonomiske virkemidlene som staten legger opp til i denne prosessen har vært innrettet slik at kommuner som slår seg sammen skal komme klart bedre ut enn de som fortsetter alene. Dette vil si at alle kommuner som blir vedtatt slått sammen av Stortinget våren 2017 får støtte til engangskostnader, reformstøtte og inndelingstilskudd, med utgangspunkt i inntektssystemet i 2016. I kommuneproposisjonen 2017 skrives det at kommuner som slår seg sammen skal få en kompensasjon for reduksjon i basistilskuddet i perioden fra sammenslåing er vedtatt og fram til de mottar inndelingstilskudd som en ny kommune. I 2017 vil disse kommunene motta kompensasjonen gjennom skjønntilskuddet, mens endelig modell og omfang for en slik kompensasjonsordning legges fram i statsbudsjettet for 2017.

I kommunereformprosessen er det gitt signaler om at de kommunene som ønsker å bli en del av en større kommune, men som ikke finner kommuner å slå seg sammen med, ikke skal straffes økonomisk gjennom reduserte statlige overføringer. Fylkesmannen i Østfold har på forespørsel fra Eidsberg kommune kontaktet Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) om denne problemstillingen. Tilbakemeldingen fra departementet er at det ikke foreligger noen skriftlige føringer eller nye signaler på om det skal etableres kompensasjonsordninger for dette. I statsbudsjettet for 2017 (Prop. 1 S fra KMD) skrives det følgende;

«fordeling av kompensasjonen for kommunene som vedtar slå seg sammen, 300 mill kroner, gjøres først kjent etter Stortingets behandling av kommunereformen våren 2017. De kommuner som har søkt å redusere sine smådriftsulemper gjennom vedtak om sammenslåing med andre kommuner, uten at det er fattet gjensidige vedtak i nabokommunen, vil Departementet vurdere situasjon for nærmere og komme tilbake til saken i kommuneproposisjonen for 2018.»

Regjeringen foreslår innføring av et nytt inntektssystem fra 2017 med bl.a. innføring av et gradert basistilskudd. Innvektingen av i kostnadsnøkklene gjør at det ikke er mulig å isolere effekten av dette for Eidsberg kommune på en enkel måte. KS vurderer å lage en oversikt som viser utslagene.

Velger Eidsberg å fortsette som selvstendig kommune må en være forberedt på at kommunens innteksgrunnlag reduseres ytterligere med de konsekvenser det vil måtte få for tjenestetilbudet og egne forutsetninger for å kunne påvirke samfunnsutviklingen.

B – Eidsberg kommune ønsker å etablere en ny kommune sammen med Hobøl, Spydeberg og Askim fra 01.01.2020 som en mellomløsning fram mot etableringen av en stor samlet Indre Østfold-kommune på sikt.

Fylkesmannens tilråding om sammenslåing av kommuner har følgende to hovedperspektiver:

1. Sammenslåing basert på frivillighet, med virkningstidspunkt 1. januar 2020
 - a. Forutsatt at sammenslåingen bidrar til å oppfylle reformens mål og ikke går på tvers av helhetsvurderingen
 - b. Forutsatt at en kommune ikke hindrer andre kommuner i å oppnå en funksjonell sammenslåing
2. Anbefalt sammenslåing på sikt, basert på kommunenes prosesser og vurderingen av helheten i fylket

Fylkesmannens tilråding av 29.09.2016 vurderer en sammenslåing av Askim, Hobøl og Spydeberg (Vest-kommune) som et godt alternativ på kort sikt. På lang sikt tilrås at disse kommunene sammen med Eidsberg, Marker, Skiptvet og Trøgstad etablerer en stor Indre Østfold-kommune.

I samme tilråding oppfordret Fylkesmannen spesielt kommunene Eidsberg, Marker og Trøgstad til å ta opp dialogen omkring mulighetene for å etablere en Øst-kommune som en mulig løsning på kort sikt fram mot etableringen av en stor Indre Østfold-kommune. Det er nå endelig avklart at Trøgstad og Marker kommuner ikke ønsker å ta opp drøftinger om etablering av en mulig «Øst-kommune» i Indre Østfold.

Eidsberg kommune har ved 6 tidligere anledninger behandlet kommunereformarbeidet, første gang 25.09.2014. Kommunestyret har ved samtlige behandlinger vært tydelig på viljen til å bidra til en endret kommuneinndeling. Skal en nå ha mulighet for å realisere dette med virkningstidspunkt 01.01.2020 må kommunestyret følge opp Fylkesmannens oppfordring om å revurdere eget ståsted gjennom et nytt vedtak hvor man klart signaliserer ønsket om å inngå i en ny kommune med Hobøl, Spydeberg og Askim. Fylkesmannen vil måtte tillegge et slikt vedtak fra Eidsberg kommune stor vekt når han sender sin tilleggstilråding til Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) innen 31.12.2016.

Rådmannens merknader:

Rådmannens viser til tidligere saksutredninger hvor det er redegjort for konsekvenser av kommunereformen og hvordan ulike retningsvalg for Eidsberg kommune best svarer ut Stortingets intensjoner og målsettinger med kommunereformen. Dette gjentas ikke i denne saken, men samtlige dokumenter er å finne på [kommunens hjemmeside](#).

Rådmannen har ikke foretatt en analyse av hva virkningen for Eidsberg vil være av å fortsette som egen kommune parallelt med etableringen av en vest-kommune (Askim, Hobøl og

Spydeberg) på ca 26-27.000 innbyggere. Kort kan en likevel hevde at dette vil markant endre samarbeidsrelasjonene i Indre Østfold og hvor Eidsberg kommunes innflytelse på regionale beslutninger tydelig vil svekkes. En stor vest-kommune vil trolig også ønske å avvikle mange av de interkommunale selskapene (IKS'ene) og styre disse som vertskommune. Eidsberg vil da måtte kjøpe tjenestene uten å kunne ha innflytelse på utviklingene av dem. Det er også grunn til å anta at Eidsberg vil tape terreng i konkurransen med en ny vest-kommune som en attraktiv bosteds- og næringskommune. Nærheten til Oslo vil være et betydelig konkurransefortrinn for vest-kommunen.

Fylkesmannen er tydelig i sin tilrådning på at Indre Østfold er best tjent med etableringen av en stor kommune. Et viktig spørsmål Eidsberg bør stille seg er om en ivaretar egne innbyggers interesser best ved aktivt ta del i etableringen av en ny kommune (med Askim, Hobøl og Spydeberg) allerede nå fra 01.01.2020 eller om de vil kunne ivaretas like godt på et senere tidspunkt.

På lengre sikt vil Eidsberg kommunes posisjon være endret om en skal slå seg sammen med en allerede sammenslått vest-kommune som da vil kunne være 2,5-3 ganger så stor og hvor fag- og utviklingsmiljøer allerede er geografisk plassert med ny kultur og nye arbeidsmåter godt etablert og implementert.

Skal Eidsberg kommune kunne inngå i en ny og større kommune med virkningstidspunkt fra 01.01.2020 er det helt nødvendig at kommunestyret følger opp Fylkesmannens oppfordring og klart signaliserer at man ønsker å etablere en stor Indre Østfold-kommune, men hvor man tydelig åpner for å etablere en mellomløsning på kort sikt ved å inngå i en ny kommune sammen med Hobøl, Spydeberg og Askim.

Konklusjon:

Rådmannen fastholder konklusjonen fra tidligere behandling av kommunereformspørsmålet hvor en ikke ser det som tjenlig med en to-delning av Indre Østfold-kommunene. Rådmannen er av den oppfatning at det gjennom for mange år har vært en uheldig «konkurransesituasjon» i Indre Østfold som har gitt det resultatet at regionen ikke i tilstrekkelig grad har utnyttet sitt fortrinn og potensiale. Det er en klar fare for at denne «konkurransesituasjonen» tilspisses ytterligere med en øst-vest deling av regionen. Samlet sett vurderes fordelene som klart større enn ulempene for innbyggerne i Eidsberg om man innlemmes i en større kommune. Rådmannen er klar i tilrådingen om at en stor Indre Østfold-kommune vil gi det beste grunnlaget for å skape en sterk og bærekraftig kommune med bedre forutsetninger for å løse framtidige oppgaver for kommunens innbyggerne. I tillegg svarer dette også best ut Stortingets intensjoner bak kommunereformen ved at den framtidige kommunegrensen utgjør et funksjonelt samfunnsutviklingsområde med et felles bolig-, nærings- og arbeidsmarked.

Det er viktig også å minne seg om at kommunereformen primært er initiert for å utvikle og forbedre tjenestetilbud for våre innbyggere. Det er grunn til å tro at kommunene hver for seg ikke har tatt ut sitt fulle potensiale på tjenesteområdet. Eidsberg kommunes økonomiske forutsetninger er en sterkt begrensende faktor i så måte, og alt tyder på at kommuneøkonomien vil tilspisse seg ytterligere i årene som kommer, med redusert

tjenestekvalitet som resultat, om en skal fortsette som selvstendig kommune.

Fylkesmannen i Østfold
Postboks 325
1502 MOSS

Deres ref.:

Vår ref.:

Dato:

16/241 - 15 / OLABRE

13.12.2016

Hobøl kommunes tilbakemelding på fylkesmannens spørsmål om kommunestruktur

Det vises til fylkesmannens brev av 06.12.16, hvor fylkesmannen ønsker besvart 2 spørsmål med bakgrunn i nylige vedtak i Spydeberg og Eidsberg kommunestyre om fremtidig kommunestruktur i Indre Østfold.

Fylkesmannen ber om at spørsmålene forankres politisk i forkant av Fylkesmannens møte med IØ-kommunene i Askim 14.12.16.

Fylkesmannens brev ble sendt til Hobøl kommunestyres medlemmer 09.12.16. Brevet ble gjennomgått i kommunestyrets møte 12.12.16 og gruppelederne samlet seg om følgende uttalelse til fylkesmannens spørsmål:

Spørsmål 1: Ønsker kommunen, i lys av de endrede forutsetningene etter juni 2016, å bli del av en samlet kommune i Indre Østfold, med virkning fra 2020?

Hobøl kommune ønsker ikke å være med på å vurdere en samlet kommune i Indre Østfold nå, da det ikke anses å være politisk grunnlag for å danne en slik kommune i pågående reformprosess.

Hobøl kommune stiller seg åpne for å være med i en vurdering av en samlet kommune i Indre Østfold på lengre sikt, slik det fremkommer av Fylkesmannens tilråningsbrev av 29.09.16 jfr. pkt. 1.3 (på kort sikt - Askim, Hobøl og Spydeberg) og pkt.2.1 (på lengre sikt Askim, Eidsberg, Hobøl, Marker, Skiptvet, Spydeberg og Trøgstad)

Spørsmål 2. Hvordan stiller kommunen seg til en eventuell etablering av en kommune der Hobøl, Spydeberg, Askim og Eidsberg inngår?

Det vises til Hobøl kommunestyres vedtak av 22.juni 2016, der kommunestyret primært vedtok en kommune bestående av Askim, Hobøl og Spydeberg, sekundært en kommune bestående av Askim og Hobøl. Dette vedtaket står fast, og Hobøl kommune ønsker Spydeberg kommune velkommen inn i arbeidet med å etablere en ny kommune bestående av Askim, Hobøl og Spydeberg.

Med bakgrunn i foreliggende vedtak fra 22.juni, og svaret på foregående spørsmål, anser Hobøl kommunestyre at Eidsberg kommune eventuelt bør vurderes i forbindelse med etablering av en samlet Indre Østfoldkommune på lengre sikt.

På vegne av gruppeledere i Hobøl kommunestyre

Med vennlig hilsen

Olav P. Breivik
ordfører
Hobøl kommune

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og trenger ikke underskrift.

Kopi til:
Bjørn Sjøvold

Mottakere:
Fylkesmannen i Østfold

Melding om vedtak

Fylkesmannen i Østfold

Kommunereformen Indre Østfold, behandling av spørsmål

Kommunestyret- 16/078, har i møte 13.12.2016 fattet følgende vedtak:

1. Ønsker kommunen, i lys av de endrede forutsetningene etter juni 2016, å bli del av en samlet kommune i Indre Østfold, med virkning fra 2020?

Nei. Vi står ved vårt opprinnelige vedtak fattet 22.06.16. De endringene i kommunestrukturen vi ser i dag og virkningene av inntektssystemet er forhold vi allerede tok

høyde for i vår beslutning juni 2016. Fylkesmannens redegjørelse for endrede forutsetninger endrer ikke grunnlaget for vedtaket 22.06.16.

2. Hvordan stiller kommunen seg til en eventuell etablering av en kommune der Hobøl, Spydeberg, Askim og Eidsberg inngår?

- En etablering av en slik kommunekonstellasjon anses ikke som realistisk.
- Vi stiller oss undrende til prosessen som sådan, det foreligger ikke noen utredninger eller analyser som verken underbygger eller støtter en slik konstellasjon.

Innbyggerinvolveringen er også helt fraværende, at så store avgjørelse blir tatt på vegne av

folket undergraver demokratiet og gir økt politikerforakt – en svært uheldig utvikling i dagens samfunnsmessige utfordringer.

- Vi står fortsatt ved at tjenestetilbudet i Marker vil være best tjent med at vi blir værende som egen kommune.

For mer utfyllende svar/kommentarer viser vi til begrunnelsen gitt ved vedtaket 22.06.16.

Med hilsen

Hanne Beate Vigen Hattestad
avdelingsleder Servicetorget

SAKSFRAMLEGG

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
16/078	Kommunestyret	13.12.2016

Kommunereformen Indre Østfold, behandling av spørsmål**Kommunestyret 13.12.2016:****KS- 16/078 Vedtak:**

1. Ønsker kommunen, i lys av de endrede forutsetningene etter juni 2016, å bli del av en samlet kommune i Indre Østfold, med virkning fra 2020?

Nei. Vi står ved vårt opprinnelige vedtak fattet 22.06.16. De endringene i kommunestrukturen vi ser i dag og virkningene av inntektssystemet er forhold vi allerede tok høyde for i vår beslutning juni 2016. Fylkesmannens redegjørelse for endrede forutsetninger endrer ikke grunnlaget for vedtaket 22.06.16.

2.Hvordan stiller kommunen seg til en eventuell etablering av en kommune der Hobøl, Spydeberg, Askim og Eidsberg inngår?

- En etablering av en slik kommunekonstellasjon anses ikke som realistisk.
- Vi stiller oss undrende til prosessen som sådan, det foreligger ikke noen utredninger eller analyser som verken underbygger eller støtter en slik konstellasjon. Innbyggerinvolveringen er også helt fraværende, at så store avgjørelse blir tatt på vegne av folket undergraver demokratiet og gir økt politikerforakt – en svært uheldig utvikling i dagens samfunnsmessige utfordringer.
- Vi står fortsatt ved at tjenestetilbudet i Marker vil være best tjent med at vi blir værende som egen kommune.

For mer utfyllende svar/kommentarer viser vi til begrunnelsen gitt ved vedtaket 22.06.16.

Behandling:**Forslag Marker H og Marker Krf**

1.

Marker Krf og Marker Høyre har vært positive til en samlet IØ kommune siden drøftelsene og kommunestruktur begynte. Endrede forutsetninger fra regjeringen styrker behovet for å samle kommuner til større enheter.

I Indre Østfold er det utarbeidet grunnlagsdokumenter for to samlede konstellasjoner. Det ene er Østalternativet/4K, bestående av Eidsberg, Trøgstad, Marker og Rakkestad. Det andre alternativet er E18-alternativet/6K, bestående av Hobøl, Spydeberg, Askim, Trøgstad, Eidsberg og Marker. I våre partier var det mest stemning for 6K. Vi mener det i best mulig grad ivaretok vår kommune.

2.

Vi minner om at kommunen er avhengig av tjenestene fra våre interkommunale

selskaper, og at disse fungerer bra. Ved å stå utenfor kommunefellesskapet forventer vi utfordringer på områdene som i dag betjenes av våre interkommunale selskaper.

Vi tror et større og bredere fagmiljø i en større kommune vil være positivt og fornuftig. Det vil være enklere å imøtekomme utfordringer og høyere krav vår kommune står ovenfor. Regjeringen varsler nye oppgaver for kommunene, noe som også tilsier at kommunen bør samles i større enheter for å kunne utføre de nye oppgavene på en tilfredsstillende måte.

Marker Sp og Ap

1. Ønsker kommunen, i lys av de endrede forutsetningene etter juni 2016, å bli del av en samlet kommune i Indre Østfold, med virkning fra 2020?

- Nei. Vi står ved vårt opprinnelige vedtak fattet 22.06.16. De endringene i kommunestrukturen vi ser i dag og virkningene av inntektssystemet er forhold vi allerede tok høyde for i vår beslutning juni 2016. Fylkesmannens redegjørelse for endrede forutsetninger endrer ikke grunnlaget for vedtaket 22.06.16.

1. Hvordan stiller kommunen seg til en eventuell etablering av en kommune der Hobøl, Spydeberg, Askim og Eidsberg inngår?

- En etablering av en slik kommunekonstellasjon anses ikke som realistisk.

- Vi stiller oss undrende til prosessen som sådan, det foreligger ikke noen utredninger eller analyser som verken underbygger eller støtter en slik konstellasjon. Innbyggerinvolveringen er også helt fraværende, at så store avgjørelse blir tatt på vegne av folket undergraver demokratiet og gir økt politikerforakt – en svært uheldig utvikling i dagens samfunnsmessige utfordringer.

- Vi står fortsatt ved at tjenestetilbudet i Marker vil være best tjent med at vi blir værende som egen kommune.

For mer utfyllende svar/kommentarer viser vi til begrunnelsen gitt ved vedtaket 22.06.16.

Forslag fra Marker Ap og Sp: 16

Forslag fra Marker H og Krf: 9

Rådmannens forslag til vedtak/innstilling:

Saken fremmes uten innstilling

Saken gjelder:

Fylkesmannen i Østfold skal rundt årsskiftet avgi en tilleggstilråding til Kommunal- og regionaldepartementet om kommunestrukturen i Østfold. I den forbindelse inviterer Fylkesmannen til nytt møte med kommunene i Indre Østfold.

Denne saken skal sluttbehandles av: Kommunestyret

Bakgrunn og saksopplysninger:

I tilleggstilrådingen skal det gis anbefalinger på grunnlag av de endringer som har skjedd i kommunene frem mot nyttår. Virkningene av nytt inntektssystem for kommunene og vedtak fattet av kommunestyrene i Spydeberg og Eidsberg er eksempler på slike endrede forutsetninger.

På grunnlag av disse nye momentene ber Fylkesmannen i Østfold kommunene i Indre Østfold om å ta stilling til og gi tilbakemelding på følgende:

1. Ønsker kommunen, i lys av de endrede forutsetningene etter juni 2016, å bli en del av en samlet kommune i Indre Østfold, med virkning fra 2020?
2. Hvordan stiller kommunen seg til en eventuell etablering av en kommune der Hobøl, Spydeberg, Askim og Eidsberg inngår?

Tilbakemeldingene skal forankres politisk og presenteres i et felles møte mellom Fylkesmannen og Indre Østfolds kommuner den 14. desember. Invitasjonen til dette møtet ble sendt Marker kommune 06.12.16.

Vurdering av alternativer og konsekvenser:

Tverrfaglige vurderinger:

Denne saken fremmes uten rådmannens forslag til innstilling. Dette handler om en politisk tilbakemelding og beslutning vedr. ovennevnte to spørsmål.

Vurderinger av etikk og samfunn, herunder omdømme:

Ikke aktuelt i denne saken

Vurdering av økonomi og organisasjon

Ikke aktuelt i denne saken

Aktuelle planer, vedtak og dokumenter

Tove Kolstad Skadsheim
rådmann

Fylkesmannen i Østfold
POSTBOKS 325
1502 MOSS

Deres ref.:

Vår ref.:

Dato:

15/218 - 66 / PERPED

14.12.2016

Tilbakemelding vedrørende kommunestruktur

Vi viser til deres brev av 06.12.2016 og påminnelse i epost av 12.12.2016.

Skiptvet kommune har fulgt opp henvendelsen ved ta den opp i

- Styringsgruppen for kommunereformen i Skiptvet (bestående av formannskapet, en representant fra FrP som ikke er medlem av formannskapet og 2 representanter for hovedtillitsvalgte samt rådmannen selv)
- Formannskapet
- Kommunestyret

Alle møtene ble gjennomført i går den 13.12.2016. Referatene fra møtene følger vedlagt.

Kort oppsummert er tilbakemeldingen fra Skiptvet kommune at flertallsvedtaket fra kommunestyret i juni 2016 om å stå alene opprettholdes. Mindretallet på 4 (H og FrP) holder fortsatt fast ved sitt standpunkt om å gå inn for sammenslåing.

Standpunktene ovenfor er uavhengige av om det dannes en «vestkommune» (Askim, Hobøl og Spydeberg) og om evt. Eidsberg kommune skulle slutte seg til denne.

Hilsen

Per Egil Pedersen
Rådmann
Sentraladministrasjon

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og trenger ikke underskrift.

Vedlegg:

Kommunestyrets behandling av anmodning fra fylkesmannen om møte 14.12.16
Referat fra møte vedr brev fra fylkeskommunen om kommunereform

Kopi til:

Askim Kommune
Eidsberg Kommune

Kopi til:

Askim Kommune

Hobøl Kommune

Marker Kommune

Spydeberg Kommune

Trøgstad Kommune

Mottakere:

Fylkesmannen i Østfold

Referat fra fellesmøte 13.12.16 mellom styringsgruppa for kommunereformen og formannskapet om kommunereform

Tilstede: Svein Olav Agnalt, Jan Ivar Lorentzen, Thomas Graff, Anne Grethe Larsen, Eirin Solberg, Lisbeth N Grenager, Per Egil Pedersen, Cecilie Agnalt, Herman Foss

Kjell Liborg

Forfall: Tone Kjernsbekk, Wenche Remme

Saksbehandler: Sentraladministrasjon/Kjell Ove Liborg

Vår referanse: 15/218 - 64 / FE - 020, TI - &20

Dato: 13.12.2016

Emne: Referat fra møte vedr brev fra fylkesmannen om kommunereform

Ordfører orienterte om brevet fra fylkesmannen og om møte i Askim kl 18.00 onsdag 14.12.16 og om de spørsmål fylkesmannen ønsker svar på. Ordfører og rådmann møter fra hver av kommunene. Det vises til brevet som er vedlagt som referat til kommunestyret i dag.

Det ble drøftet om kommunestyrets vedtak om å stå alene, skal tas opp til ny vurdering.

Flertallet var enige om at man forholder seg til det vedtaket som er gjort og at det ikke er grunnlag for å ta saken opp til ny behandling. Høyre og FrP fast holdt sitt syn på saken fra behandlingen i kommunestyret i juni 2016.

Saksframlegg

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID
Kjell Ove Liborg	FE - 033	16/826

Referater

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
16/100	Kommunestyret	PS	13.12.2016

Forslag til vedtak:

Referatsakene tas til orientering.

Saksopplysninger:

Kommunestyret - 16/100

KS - behandling:

Herman Foss kommenterte referat nr 61 - anmodning fra fylkesmannen om møte vedr kommunereform. Han presierte at Skiptvet FrP har det samme syn nå som da saken var oppe til behandling i kommunestyret.

Lisbet N. Grenager kommenterte det samme referatet og sa at Skiptvet Høyre har det samme syn på saken som ved kommunestyrebehandlingen.

KS - vedtak:

Referatsakene tas til orientering.

Underliggende saker:

Saksnummer	Tittel
16/054	Skatteinngang oktober 2016
16/055	Høringsbrev - politivedtekter

16/056	Høringsbrev - NOU 2016 25 Organsiering av spesialisthelsetjenesten
16/057	Høring regelverk offentlige anskaffelser
16/058	Høring - Endringer i valgforskriften(428222)(2)
16/059	Møteplan 2017
16/060	Skatteinngangen til og med november
16/061	Anmodning fra fylkesmannen om møte vedr kommunereform

Fylkesmann Trond Rønningen

Vogts gate 17,
1532 Moss

Spydeberg, 15. desember

Det vises til Fylkesmannens brev av 06.12.16, hvor Fylkesmannen ønsker besvart to spørsmål om fremtidig kommunestruktur i Indre Østfold på bakgrunn av nylige vedtak i Spydeberg og Eidsberg kommunestyre. Fylkesmannen ber om at *spørsmålene forankres politisk i forkant av Fylkesmannens møte med IØ-kommunene i Askim 14.12.16*. Dette siste har dessverre ikke vært mulig, men spørsmålene er tatt opp til drøfting i vårt kommunestyremøte 15. desember, og brevet fra Fylkesmannen er vedlagt saken. Ut fra diskusjonen i Kommunestyret, kan ordfører gi følgende tilbakemelding:

Spørsmål 1: Ønsker kommunen, i lys av de endrede forutsetningene etter juni 2016, å bli del av en samlet kommune i Indre Østfold, med virkning fra 2020?

Spydeberg kommune har ved sine forhandlingsutvalg ut fra vedtak i Kommunestyret, og ut fra det som var politisk mulig på respektive tidspunkt, forhandlet fram grunnlagsdokument for både en ny kommune bestående av dagens Marker, Trøgstad, Eidsberg, Askim, Hobøl og Spydeberg («6-K») og en ny kommune bestående av Askim, Hobøl og Spydeberg («3-K Vest»). I vårt kommunestyremøte 22. juni 2016 ble det imidlertid flertall for at Spydeberg skulle fortsette som egen kommune. Situasjonen endret seg etter at Hobøl og Askim begge fattet vedtak om å gå sammen til én ny kommune og etter Fylkesmannens tydelige anbefaling til KMD om at Spydeberg bør slås sammen med de to ovennevnte kommuner. Som det fremgår av Kommunestyrets vedtak 1/12 – gjengitt i Fylkesmannens brev – ønsker derfor Spydeberg kommune å *søke om videre samarbeidsformer (kommunesammenslåing) med Askim og Hobøl fram mot 2020*.

Det foreligger per i dag verken intensjonsavtale eller grunnlagsdokument for «en samlet kommune i Indre Østfold». Hvorvidt det er politisk flertall i Spydeberg for dette vites derfor ikke, men Spydeberg kommune vil selvsagt forholde seg til dette og ta det opp til politisk behandling om det skulle komme en slik henvendelse, eller om en dette skulle bli resultatet av Stortingets behandling av kommunereformen.

Spørsmål 2: Hvordan stiller kommunen seg til en eventuell etablering av en kommune der Hobøl, Spydeberg, Askim og Eidsberg inngår?

Som det fremgår av svaret til spørsmål 1, omfatter Kommunestyrets vedtak av 1. desember kun samarbeidet med nabokommunene Askim og Hobøl. En ny og større kommune hvor også Eidsberg inngår, har ikke vært til politisk behandling og svaret blir derfor det samme som til Fylkesmannens første spørsmål - Spydeberg kommune vil selvsagt forholde seg til dette og ta det opp til politisk behandling om det skulle komme en slik henvendelse, eller om dette skulle bli resultatet av Stortingets behandling av kommunereformen.

Det vises også til sak 90/2016, behandlet i dag, der Kommunestyret vedtok å opprette en såkalt interimnemnd og vedtok et mandat for interimnemndas arbeid.

Med vennlig hilsen
Petter Schou, ordfører

Møteprotokoll for Kommunestyret

Møtedato: 13.12.2016
Møtested: Kommunestyresalen
Møtetid: 18:00 - 20:15

Til stede	<i>Medlemmer:</i> Ann Kristin Sæther, Christian Granli, Hilde Sørby Haakaas, Jan Roar Evensen, Jarle Lindahn, Jens Helge Jorud, John Øyvind Langstad, Kari Nilsen, Marianne Nordlie, Martha Hersleth Holsen, Morten Hernæs, Ole André Myhrvold, Ole Marius Grønlien, Petter-Ole Kirkeby, Svend Saxe Frøshaug, Tor Melvold, Trond Andreas Enger, Vegard Finnes, Wenche Iren Aaser Torp <i>Varamedlemmer:</i> Roar Skansen, Ståle Frøshaug
Forfall	Knut Are Skjønberg, Marianne Bjerkeli
Administrasjonen	Betty Hvalsengen, Else Berit Baccouche

Saksliste

Saksnr	Tittel
88/16	Godkjenning av protokoll fra forrige møte
89/16	Budsjettjusteringer 2016
90/16	Relokalisering av biblioteket til Skjønhaug Torg
91/16	Budsjettdokumentet 2017
92/16	Fastsetting av vegnavn i Kirkebyåsen vest
93/16	Anmodning om bosetting av flyktninger 2017
94/16	Revidering av vedtekter for kommunale barnehager i Trøgstad
95/16	Vedlikeholdsplan - kommunale bygg - 2017
96/16	Opplysning av Indre Østfold Data IKS
97/16	Uttreden av Indre Østfold Data IKS
98/16	Referatsaker
99/16	Høringssvar - Politimesterens foreløpige forslag til lokal struktur i Øst politidistrikt
100/16	Ansettelse av ny rådmann - Trøgstad kommune 2016
101/16	Tilbakemelding til fylkesmannen vedr kommunestruktur

102/16 Interpellasjon fra Jarle Lihndahn (Frp)

Til dagsorden

Christian Granli (H) tok ordet til innkallingen.

Ole Marius Grønlien (Sp) hadde bedt om å få vurdert sin habilitet i sak 90/16. Kommunestyret fant Grønlien habil.

Petter-Ole Kirkeby (Sp) hadde bedt om å få vurdert sin habilitet i sak 92/16. Kommunestyret fant Kirkeby inhabil. Marit Ness Kjeve (Sp) ble bedt om å ta sete under behandling av saken.

Ordfører orienterte om en referatsak: Formannskapssak 55/16 Oppløsning av indre Østfold Utvikling IKS – behandling i eierkommunene.

Det var innkommet ett grunngittspørsmål fra representanten Marianne Nordli (Krf).

Ordfører foreslo innledningsvis at sak 101/16 og 102/16 kunne debatteres samlet.

100/16 : ANSETTELSE AV NY RÅDMANN - TRØGSTAD KOMMUNE 2016

Ansettelsesrådets innstilling:

1. Som rådmann i Trøgstad kommune ansettes Betty Hvalsengen med virkning fra 1. januar 2017.
2. Betty Hvalsengen ansettes i fast stilling med lederavtale som forankres i formannskapet.
3. Lønns- og arbeidsbetingelser delegeres for øvrig til politisk forhandlingsutvalg.

Formannskapets behandling 08.12.2016:

Følgende hadde ordet:

Tor Melvold (Ap)

Petter-Ole Kirkeby (Sp)

Ole André Myhrvold (Sp)

Christian Granli (H)

Ansettelsesutvalgets innstilling ble enstemmig tiltrådt (7 st)

Formannskapets innstilling 08.12.2016:

1. Som rådmann i Trøgstad kommune ansettes Betty Hvalsengen med virkning fra 1. januar 2017.
2. Betty Hvalsengen ansettes i fast stilling med lederavtale som forankres i formannskapet.
3. Lønns- og arbeidsbetingelser delegeres for øvrig til politisk forhandlingsutvalg.

Kommunestyrets behandling 13.12.2016:

Ordfører spurte om det var ønskelig med skriftlig valg. Ingen av representantene fremmet ønsket om dette.

Formannskapets innstilling ble tatt opp til avstemming.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt (21 st)

Kommunestyrets vedtak 13.12.2016:

1. Som rådmann i Trøgstad kommune ansettes Betty Hvalsengen med virkning fra 1. januar 2017.
2. Betty Hvalsengen ansettes i fast stilling med lederavtale som forankres i formannskapet.
3. Lønns- og arbeidsbetingelser delegeres for øvrig til politisk forhandlingsutvalg.

101/16 : TILBAKEMELDING TIL FYLKESMANNEN VEDR KOMMUNESTRUKTUR

Ordførers innstilling:

Trøgstad kommunestyre stadfester sitt vedtak av 22. juni 2016.

Kommunestyrets behandling 13.12.2016:

Følgende hadde ordet:

Christian Granli (H)

Martha Hersleth Holsen (Sp)
Marianne Nordlie (Krf)
Trond Andreas Enger (Ap)
Morten Hernæs (Frp)
Svend Saxe Frøshaug (Sp)
Petter-Ole Kirkeby (Sp)
Tor Melvold (Ap)
Vegard Finnes (Ap)
Ole André Myhrvold (ordfører)

Christian Granli (H) fremmet på vegne av Trøgstad Høyre forslag til ny innstilling:

1. Trøgstad kommunestyre ser behovet for strukturelle endringer i dagens kommuneinndeling og ønsker primært å inngå som en del av en stor samlet Indre-Østfold kommune i tråd med fylkesmannens helhetlige tilrådning av 29.09.2016.
2. Etablering av en stor Indre Østfold-kommune vil gi det beste grunnlaget for å skape en sterk og bærekraftig kommune som bedre kan løse kommunens framtidige oppgaver med god kvalitet for innbyggerne, organisasjoner og næringsliv. En stor Indre Østfold-kommune vil utgjøre et funksjonelt samfunnsutviklingsområde med et felles bolig-, nærings-, utdannings- og arbeidsmarked - samtidig som byenes og tettstedenes styrker og særpreg kan styrkes og utvikles.
3. Om det ikke etableres en stor samlet Indre Østfold-kommune fra 01.01.2020, ønsker Trøgstad kommune at det etableres en ny kommune bestående av dagens kommuner Trøgstad, Eidsberg, Askim, Spydeberg og Hobøl med samme virkningstidspunkt. Kommunedannelsen skal baseres på en stor grad av gjensidig raushet og vilje til å etablere en ny kommune for framtidige generasjoner. Grunnlagsdokumentet for 6K signert av forhandlingsutvalgene 19.04.2016 danner basis for videre arbeid.

Forslaget ble stemt over og ble avvist mot 5 stemmer, 4 (H) og 1 (Krf).

Marianne Nordlie (Krf) fremmet følgende forslag til innstilling:

Dersom Eidsberg blir med i Askim/ Hobøl/ Spydeberg, må Trøgstad vurdere om det er grunnlag for å søke om sammenslåing.

Forslaget ble stemt over og ble avvist mot 5 stemmer, 4 (H) og 1 (Krf)

Jarle Lindahn (Frp) fremmet sitt forslag spilt inn som Interpellasjon under sak 102/16 og ba om at forslaget ble prøvetotert. Det ble gjort en uforpliktende prøvetotering over forslaget som fikk 11 stemmer, 9 (Sp) og 2 (Frp).

Ordførers innstilling ble tatt opp til avstemming.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt (21 st)

Kommunestyrets vedtak 13.12.2016:

Trøgstad kommunestyre stadfester sitt vedtak av 22. juni 2016.

102/16 : INTERPELLASJON FRA JARLE LIHNDAHN (FRP)

Ordførers innstilling:

Saken avvises.

Kommunestyrets behandling 13.12.2016:

Saken ble debattert under sak 101/16

Kommunestyrets vedtak 13.12.2016:

Saken avvises.